

Höj din uppmärksamhet – inför och efter ledighet

Ledigheter kan innebära ökad risk för hedersrelaterat våld och förtryck. Din uppmärksamhet kan göra skillnad!

Barn och unga kan i samband med ledigheter riskera att:

- Föras utomlands mot sin vilja.
- Förlovas eller giftas bort.
- Utsättas för könsstympning.
- Skickas på uppfostrings- eller omvändelseresa.

Var särskilt uppmärksam på:

- Oro, nedstämdhet eller psykosomatiska besvär.
- Förändrat beteende – inbundenhet, utåtagerande.
- Obefogad frånvaro före eller efter ledighet som väcker oro.

Så agerar du vid misstanke:

- Gör en orosanmälan till socialtjänsten – du är skyldig att göra detta enligt lag (SoL 19 kap. 1 §). Ingen bevisbörda krävs – oro eller misstanke räcker.
- Vid akut fara – ring 112.
- Vid misstanke om brott – ring 114 14.
- Kontakta specialiserade resurscentrum för råd och stöd.

Din insats kan skydda ett barn från att fara illa!

Göteborgs
Stad

RESURSCENTRUM
HEDER Skaraborg

Länsstyrelsen
Västra Götaland

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

RESURSCENTRUM
ÄLVSBORG

Höj din uppmärksamhet – inför ledighet

Vi måste hjälpas åt att förhindra att barn och unga far illa av hedersrelaterat våld och förtryck. Detta gäller alltid och särskilt inför längre ledigheter. Du bidrar genom att vara extra uppmärksam på barn och unga som visar tecken på utsatthet.

Då risken att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck ökar inför längre sammanhängande ledigheter uppmanar vi dig att vara extra uppmärksam när julen nu står för dörren. Ledigheter ska vara ett välkommet avbrott i vardagen för alla barn och unga, oavsett hemförhållanden. För barn och unga som lever i en hederskontext kan ledigheter i stället innebära risk för att mot sin vilja, och i strid med svensk lagstiftning, bli förd utomlands för att förlovas eller giftas bort. Flickor riskerar även att utsättas för könsstympning. Så kallade omvändelse- eller uppfostringsresor kan också vara anledningar till att barn och unga förs ur landet.

Det är av största vikt att du anmäler din oro eller misstanke om pågående eller planerad bortförelse ur landet. Agera snabbt om du misstänker att ett barn ska föras ut ur landet. Informera socialtjänsten så att barnet kan ges skydd genom ett utreseförbud.

Din insats kan göra skillnad!

Vad kan du som misstänker utsatthet göra?

Du är skyldig att göra en orosanmälan

Alla som arbetar i verksamheter som berör barn och unga, såsom skolan, hälso- och sjukvården och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, är enligt socialtjänstlagen skyldiga att omgående göra en orosanmälan vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa (SoL 19 kap. 1 §). Det finns inga krav på bevis för att anmäla oro för att ett barn eller en ungdom kan fara illa. Misstanke och oro räcker som grund. Anmälan görs till socialtjänsten i barnets hemkommun (se kontaktuppgifter nedan).

Om ett barn riskerar att föras utomlands för att till exempel giftas bort, könsstympas, skickas på uppfostrings- eller omvändelseresa kan socialnämnden utfärda ett särskilt utreseförbud (LVU 31 a §).

Skolverket har tagit fram stöd till yrkesverksamma som är skyldiga att anmäla oro för barn:

🔗 [Skolans ansvar för barn som far illa \(skolverket.se\)](https://skolverket.se)

Polisanmälan

Vid misstanke om pågående eller planerat brott, gör en polisanmälan. Ring 112 om det är akut, och 114 14 för att göra en anmälan. Fler kontaktuppgifter finns på Polisens hemsida: polisen.se

Utrikesdepartementet (UD)

Om du har kännedom om att en person är utsatt – eller misstänker att någon riskerar att utsättas – för hedersrelaterat tvång utomlands kan du kontakta Utrikesdepartementet.

Myndigheter kan kontakta Sektionen för familjekonfliktfrågor, telefon: **08-405 55 88** (vardagar kl. 10.00-15.00) och centralmyndigheten, telefon: **08-405 53 04** (vardagar kl. 13.00-16.00).

Det finns även en jourtelefon som är öppen dygnet runt alla dagar, dit både myndigheter och privatpersoner kan vända sig i en akut nödsituation. UD:s jourtelefon: **08-405 50 05**.

Kontaktuppgifter till specialiserat stöd

Regionalt stödcentrum heder

Regionalt stödcentrum heder är en samtalsmottagning där den utsatta kan få stöd. Du kan vara anonym och allt stöd är kostnadsfritt. De finns också för att ge råd och vägledning till dig som yrkesverksam som har frågor kring ett särskilt ärende. Du som yrkesverksam kan även gå utbildningar för att höja din kompetens inom området.

Kommuner: Ale, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Öckerö

Telefon: **020-34 03 03** (måndag-torsdag kl. 09.00-16.00, fredag kl. 09.00-12.00)

E-post: stodcentrumheder@socialcentrum.goteborg.se

🔗 [Regionalt stödcentrum heder](https://goteborg.se) (goteborg.se)

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Fyrbodal

Erbjuder konsultativt stöd till yrkesverksamma i ärenden där det finns misstanke eller kännedom om hedersrelaterat våld och förtryck. De erbjuder även stöd till personer som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

Kommuner: Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Tjörn, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Åmål

Telefon: **0520-49 68 08** (måndag-fredag kl. 08.00-16.30)

🔗 [Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Fyrbodal](https://trollhattan.se) (trollhattan.se)

Resurscentrum Heder Skaraborg

Erbjuder stöd till yrkesverksamma och personer som arbetar professionellt eller ideellt inom civilsamhället i Skaraborg. Resurscentrum erbjuder även stöd till personer som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck boende i någon av delregionens kommuner.

Kommuner: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara

Telefon yrkesverksamma och civilsamhälle: **0500-49 73 68** Telefon utsatta: **020-70 07 07.**

E-post: rch.skaraborg@skovde.se

🔗 [Webbplats utsatta: Resurscentrum Heder Skaraborg](https://skovde.se) (skovde.se)

🔗 [Webbplats yrkesverksamma: Resurscentrum Heder Skaraborg](https://skovde.se) (skovde.se)

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Älvsborg

Erbjuder ett specialiserat stöd och anpassad rådgivning till personer som är utsatta för eller riskerar att utsättas för heders relaterat våld och förtryck. Även yrkesverksamma kan vända sig hit för att få stöd. Resurscentrum vänder sig till privatpersoner, professionella och ideella i följande kommuner: Alingsås, Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.

Telefon yrkesverksamma: **0734-32 86 80** (måndag-onsdag, fredag kl. 09.00-12.00, torsdag 13.00-16.00) Telefon utsatta: **020-077 33 22** (måndag-onsdag, fredag kl. 09.00-12.00, torsdag 13.00-16.00) E-post: rch.alsvsborg@boras.se

☞ [Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck – Älvsborg \(boras.se\)](https://www.boras.se/resurscentrum-mot-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-alsvsborg)

Socialtjänsten

För att komma i kontakt med socialtjänsten i din kommun, ring kontaktcentrum på nedanstående nummer och be att få prata med mottagningsenheten för barn och unga:

Ale: 0303-70 30 00

Mellerud: 0530-180 55

Alingsås: 0322-61 65 33

Munkedal: 0524-183 86

Bengtstors: 0531-52 75 21

Mölnådal: 031-315 10 00

Bollebygd: 0734-64 75 32

Orust: 0304-33 40 00

Borås: 033-35 51 78

Partille: 031-792 10 00

Dals Ed: 076-634 08 69

Skåå: 0511-320 00

Essunga: 0512-570 00

Skövde: 0500-49 80 00

Falköping: 0515-88 53 20

Sotenås: 0523-66 40 00

Färgelanda: 0528-56 76 12

Stenungsund: 0303-73 00 00

Grästorp: 0514-580 00

Strömstad: 0526-192 77

Gullspång: 0551-360 80

Svenljunga: 0325-80 00

Göteborg: 031-365 00 00

Tanum: 0525-180 00

Götene: 0511-38 61 60

Tibro: 0504-180 00

Herrljunga: 0513-171 88

Tidaholm: 0502-60 62 20

Hjo: 0503-352 10

Tjörn: 0304-60 19 99

Härryda: 031-724 68 18

Tranemo: 0325-57 62 10

Karlsborg: 0505-170 00

Trollhättan: 0520-49 58 00

Kungsbacka: 0300-83 48 89

Töreboda: 0506-181 30

Kungälv: 0303-23 93 77

Uddevalla: 0522-69 68 00

Lerum: 0302-52 20 00

Ulricehamn: 0321-59 66 54

Lidköping, barn och unga: 0510-77 19 28

Vara: 0512-310 00

Lidköping, vuxna: 0510-77 19 24

Vänersborg: 0521-72 19 90

Lilla Edet: 0520-65 96 00

Vårgårda: 0322-60 07 03

Lysekil: 0523-61 34 90

Åmål: 0532-174 88

Mariestad: 0501-75 50 00

Öckerö: 031-97 62 00

Mark: 0320-21 79 55

Socialjouren

Om du behöver komma i kontakt med socialtjänsten efter kontorstid kontaktar du socialjouren som din kommun tillhör.

Socialjouren Göteborgsregionen. Telefon: **031-365 87 00**

Socialjouren Fyrbodal. Telefon: **0522-69 74 44**

Socialjouren Skaraborg. Telefon: **0500-49 74 21** alternativt **0500-49 74 22**

Socialjouren Älvsborg. Telefon: **112**. Be att få komma i kontakt med socialjouren i din kommun.

Tips på stödmaterial

Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

På hemsidan hedersfortryck.se finns information, affischer och filmer som är bra att använda för att höja uppmärksamheten.

🔗 [Varje år saknas elever som inte återvänder till skolan efter loven](#) (hedersfortryck.se)

🔗 [Informationsmaterial om det rättsliga skyddet mot hedersrelaterad brottslighet](#) (hedersfortryck.se)

Jämställdhetsmyndigheten

Jämställdhetsmyndigheten har sammanställt en lista med viktiga saker att tänka på riktad till yrkesverksamma som möter barn och unga som riskerar att föras utomlands mot sin vilja.

🔗 [Att tänka på](#) (pdf på jamstalldhetsmyndigheten.se)

Könsstämpningspass

Könsstämpningspasset kan användas som ett informationsdokument och som ett stöd för föräldrar och anhöriga att ta med vid utlandsresa i syfte att stå emot eventuella påtryckningar från familj, släkt och övrigt nätverk som förespråkar sedvänjan. Könsstämpningspasset innehåller information om svensk lagstiftning gällande brottet, typer av könsstämpning samt konsekvenser av könsstämpning. Passen finns på nio språk: albanska, arabiska, engelska, franska, persiska, somaliska, spanska, svenska och tyska.

🔗 [Passen är tillgängliga för digital nedladdning och egen utskrift.](#)

konsstämpning.se

Här finns information samlad för både yrkesverksamma och utsatta.

🔗 [konsstämpning.se](https://konsstampning.se) (hedersfortryck.se)

Material från VKV

VKV – Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer stöttar hälso- och sjukvården och tandvården i att upptäcka och ta hand om barn, unga och vuxna med våldserfarenhet. Under Material på VKV:s hemsida finns de regionala medicinska riktlinjer (RMR), Hedersrelaterat våld och förtryck och Könstympling av flickor och kvinnor, som tagits fram för Västra Götalandsregionen.

🔗 vgregion.se/valdinararelationer

Våga fråga

Länsstyrelsen Västra Götaland har tagit fram ett urval av frågor som du kan ställa för att bedöma om ett barn eller en ungdom lever med begränsningar av livsutrymme och av livsval som är typiska för hedersrelaterat våld och förtryck. Formuläret innehåller också frågor som är bra att ställa om ett barn eller en ungdom har uttryckt oro inför en stundande utlandsresa, men ändå väljer att åka. Vidare finns det förslag på frågor som du kan ställa för att bedöma om det krävs skyndsamma åtgärder.

🔗 [Frågeformuläret kan du ladda ner från Länsstyrelsens webbplats](#)

Webbutbildning: Mellan tradition och frihet

Mellan tradition och frihet är en webbutbildning som framtagen av Regionalt stödcentrum heder tillsammans med Göteborgsregionen. Utbildningen vänder sig till dig som arbetar inom skola eller socialtjänst.

Det finns också en kortare version av utbildningen som är anpassad för att användas med elever i klassrummet. Till den finns en lärarhandledning.

🔗 [Webbutbildningen Mellan tradition och frihet](#)

Webbutbildning: Könstympling av flickor och kvinnor – En utbildning om hälsokonsekvenser

Utbildningen ger medarbetare inom hälso- och sjukvården kunskap om hälsokonsekvenserna av könstympling. Genom att ha kunskap om hur den fysiska, psykiska och sexuella hälsan kan påverkas hos den som utsatts kan fler identifieras och få möjlighet till vård.

🔗 [Webbutbildning: Könstympling av flickor och kvinnor
– En utbildning om hälsokonsekvenser](#)